

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Zakładu Usług Geodezyjnych C. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanych P. B., M. K., M. M.
o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie
zdrowotne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 lutego 2014 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 1 lipca 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 1 lipca 2013 r. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy C. B. prowadzącego Zakład Usług Geodezyjnych ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Sprawa wynikła z decyzji pozwanego, który ustalił, że skarżący ubezpieczył dodatkowo pracowników (zainteresowanych) i dlatego składki na to komercyjne ubezpieczenie należało wliczyć do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Wartość przedmiotu sporu i zaskarżenia wynosiła 5.767 zł.

W zażaleniu wnioskodawca zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na bezzasadnym przyjęciu, iż spór dotyczył wyłącznie obliczania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne i w istocie jest sporem dotyczącym prawa majątkowego, odośnie którego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uwarunkowana wykazaniem wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości co najmniej dziesięć tysięcy zł w myśl art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Podczas gdy w sprawie spór dotyczy ustalenia czy uzyskana przez pracowników wnioskodawcy ochrona ubezpieczeniowa jest „przychodem” ze stosunku pracy, w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o PIT w formie „nieodpłatnego świadczenia” otrzymanego już w momencie uiszczenia składki przez pracodawcę i rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej, czy dopiero wówczas gdy dojdzie do dokonania cesji praw i obowiązków wynikających z polis ubezpieczeniowych na rzecz pracownika wskazanego w umowie ubezpieczenia, która to sprawa powinna być rozpatrywana w świetle art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., wówczas dopuszczalność skargi kasacyjnej przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Dopuszczalności skargi kasacyjnej nie można poszukiwać w regulacji z art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. - „*Skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia skarga kasacyjna przysługuje także w sprawach o odszkodowanie z tytułu wyrządzenia szkody przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem*”.

Nie było sporu, że zainteresowani podlegali ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu, wszak pozostawali w zatrudnieniu pracowniczym. Nie była to więc sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, gdyż zainteresowani ubezpieczeniami tym już podlegali. Nie spełnia się zatem podstawa dopuszczalności skargi kasacyjnej z art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

Spór dotyczył wysokości podstawy wymiaru składek, czyli znaczenie miała wartość majątkowa wynikająca z wliczenia do tej podstawy składek zapłaconych na dodatkowe ubezpieczenie zainteresowanych. Prawidłowo stwierdził Sąd Apelacyjny, że dopuszczalność skargi kasacyjnej ocenia się wówczas na podstawie regulacji z art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., czyli wedle niespornej wartości zaskarżenia (sporu) - 5.767 zł.

Na podstawie art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia tylko wtedy, gdy przedmiot decyzji organu rentowego obejmuje sprawę o przyznanie emerytury lub renty, o ich wstrzymanie albo o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i gdy taka sprawa jest objęta odwołaniem do sądu ubezpieczeń społecznych oraz stanowi przedmiot rozstrzygnięcia w pierwszej i drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 września 2008 r., I UZ 14/08, OSNP 2010, nr 3-4, poz. 54). W sprawie dotyczącej wymiaru i poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w określonej kwocie dopuszczalność kasacji zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia - art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 października 2002 r., II UZ 94/02, OSNP 2004, nr 6, poz. 107).

W ramach zażalenia nie podlega rozpoznaniu kwestia czy pozwany i Sąd Apelacyjny, zasadnie rozstrzygnęli, że składki na dodatkowe ubezpieczenie pracowników stanowią przychód składający się na podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Jest to zagadnienie merytoryczne, które wykracza poza zakres rozpoznania sprawy wynikający z zażalenia na odrzucenie skargi kasacyjnej. Sprawdzeniu podlegało bowiem tylko orzeczenie procesowe, czyli odrzucenie skargi a nie merytoryczne rozpoznanie sprawy głównej. Niemniej jedynie ogólne można zauważyć, że kwestia zaliczania dodatkowego ubezpieczenia była już kwalifikowana jako przychód pracownika (por. wyroki Sądu

Najwyższego z 22 lutego 2008 r., I PK 209/07, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 135; z 5 marca 2007 r., I UK 282/06, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 109; z 11 lutego 1999 r., III ZP 39/98, OSNP 2000 nr 7, poz. 284).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.